

Sarajevo, 29.07.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
22.07.2019.- 26.07.2019.

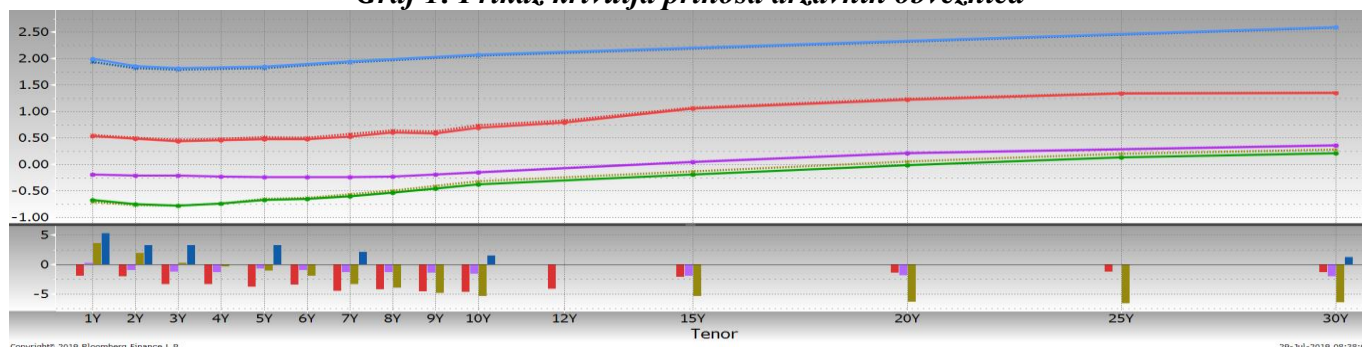
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	19.7.19	-	26.7.19	19.7.19	-	26.7.19	19.7.19	-	26.7.19	19.7.19	-	26.7.19
2 godine	-0,77	-	-0,75	1,82	-	1,85	0,52	-	0,49	-0,20	-	-0,21
5 godina	-0,66	-	-0,67	1,81	-	1,85	0,51	-	0,48	-0,23	-	-0,23
10 godina	-0,32	-	-0,38	2,06	-	2,07	0,73	-	0,69	-0,13	-	-0,15

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	19.7.19	-	26.7.19
3 mjeseca	-0,588	-	-0,572
6 mjeseci	-0,625	-	-0,611
1 godina	-0,680	-	-0,663

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 26.07.2019. godine (pune linije) i 19.07.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

MMF je prošle sedmice objavio prognoze globalnog ekonomskog rasta za tekuću i narednu godinu, upozoravajući da bi dalje jačanje trgovinskih tenzija između SAD i Kine te Brexit bez sporazuma mogli dodatno usporiti rast i oslabiti ulaganja. U saopštenju se navodi da su negativni rizici intenzivirani i da se sada očekuje globalni ekonomski rast od 3,2% u tekućoj i 3,5% u narednoj godini, što je niže za 0,1% za obje godine u odnosu na aprilsku prognozu, te četvrto smanjenje ovih prognoza od oktobra prošle godine. Istovremeno, MMF je smanjio prognozu rasta globalne trgovine za 0,9% na 2,5% u ovoj godini, dok za narednu godinu prognoziraju rast za 3,7%, što je za 0,2% niže od ranije prognožiranog.

EUROZONA

Tokom protekle sedmice održana je sjednica ECB na kojoj nisu uvedene dodatne monetarne olakšice, iako je to tržište očekivalo. ECB je preoblikovala smjernice i zatražila pripremanje dodatnih opcija za monetarne olakšice, eksplicitno otvarajući put za smanjenje referentne kamatne stope, kao i dodatne kvantitativne olakšice od septembra. UV ECB je zadužio relevantne komitete eurosistema da ispituju različite opcije, uključujući i načine da ojačaju smjernice budućih kretanja kamatnih stopa, monetarnih olakšica kroz ublažavanje mjera poput uspostavljanja višeslojnog sistema za naknade na rezerve, kao i opcije za veličinu i sastav potencijalnog novog programa kvantitativnih olakšica. Iz ECB sada očekuju da će ključne kamatne stope ostati na sadašnjim ili nižim nivoima barem do polovine 2020. godine. Predsjednik ECB Draghi je na pratećoj pres-konferenciji izjavio da ECB trenutno vidi rizike recesije kao

prilično niske. On je istakao da tržište rada nastavlja da se poboljšava, dok nominalni rast plata nastavlja da podržava potrošnju. Ministarstvo finansija Njemačke je objavilo mjesečni izvještaj u kojem je navedeno da slabljenje globalne ekonomije utiče na njemačku industriju i izvoz te je upozoreno da bi usporenje industrije moglo biti dugotrajno. Vodeći indikatori, kao i smanjenje porudžbina, ukazuju da bi period ekonomskog slabljenja u industriji mogao potrajati. Ipak, slika domaće tražnje izgleda nešto bolje uz stopu zaposlenosti koja i dalje bilježi rast s obzirom da kompanije tragaju za radnicima, iako nešto sporijim tempom. Ovaj izvještaj reflektuje ranije iznijete stavove da desetogodišnji ekonomski rast u najvećoj ekonomiji Evrope iščezava s obzirom na to da faktori poput Brexita i trgovinskog rata imaju uticaj na izvoz Njemačke.

ECB je u petak objavila rezultate istraživanja profesionalnih prognozera, prema kojim je prognoza stope inflacije u tekućoj godini smanjena na 1,3% sa 1,4%, dok u 2020. i 2021. godini prognozirane stope iznose 1,4% i 1,5% (prethodno prognozirano 1,5% i 1,6%), respektivno. Stopa GDP-a je ostala nepromijenjena za tekuću i 2021. godinu (1,2% i 1,4%, respektivno), dok je za 2020. godinu ista smanjena na 1,3% s prethodno prognoziranih 1,4%. Prema novim prognozama projicirana stopa nezaposlenosti u ovoj, narednoj i 2021. godini iznosi 7,6%, 7,4% i 7,3% (prethodno prognozirano 7,8%, 7,6%, 7,5%), respektivno.

Vršilac dužnosti premijera Španije Pedro Sanchez je Parlamentu iznio svoje glavne prioritete za Vladu, budući da su zakonodavci iz njegove partije, kao i većinska koalicija, istakli da je vrijeme da Sanchez bude imenovan na ovu funkciju. Skoro tri mjeseca nakon nacionalnih izbora, Socijalistička partija, kojoj pripada Sanchez, a koja je najveća partija, je bez većine koja počinje debate i glasanje, kojima bi dala legislativu Sanchezu da formira Vladu.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Povjerenje potrošača P	JUL	-7,1	-6,6	-7,2
2.	PMI prerađivački sektor P	JUL	47,7	46,4	47,6
3.	PMI uslužni sektor P	JUL	53,3	53,3	53,6
4.	PMI kompozitni indeks P	JUN	52,2	51,5	52,2
5.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JUN	4,6%	4,5%	4,8%
6.	IFO poslovno povjerenje – Njemačka	JUL	97,2	95,7	97,5

SAD

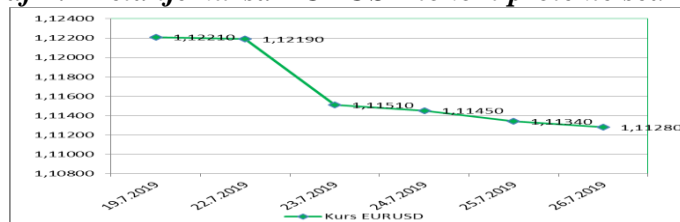
Prinosi na američke obveznice su tokom prošle sedmice zabilježili rast za 1 do 4 bazna poena, na što je uticaj imala vijest da će se trgovinski predstavnici SAD i Kine vjerovatno sastati tokom ove sedmice, prvi put nakon Samita lidera zemalja G20, koji je održan krajem prošlog mjeseca, dok je predsjednik Trump istakao da američki predstavnici aktivno rade na pregovorima. Tržište je pozitivno reagovalo i na vijest da je predsjednik Trump postigao dogovor s članovima Kongresa o dvogodišnjem produženju limita zaduženja i federalnog budžeta, čime je spriječena najavljena finansijska kriza koja bi, prema najavi Ministarstva finansija, Vladu ostavila bez potrebnih sredstava u septembru. Prema dogovoru federalni budžet je povećan na 1,37 biliona USD, što je povećanje za 50 milijardi USD u odnosu na ovogodišnji budžet, od čega će najveći dio biti potrošen na američku vojsku. Zabrinutost zbog usporavanja rasta, posebno vezanog uz trgovinske tenzije između SAD i Kine, kao i slabosti u inostranim ekonomijama, ohrabruje Fed da smanji referentnu kamatnu stopu na ovosedmičnom sastanku prvi put u posljednjih deset godina.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G)	II kvartal	1,8%	2,1%	3,1%
2.	Indeks lične potrošnje – preliminarni podatak	II kvartal	4,0%	4,3%	1,1%
3.	Indeks cijena nekretnina (M/M)	MAJ	0,4%	0,1%	0,4%
4.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	JUN	-0,4%	-1,7%	2,9%
5.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda	JUL	5	-12	2
6.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kansas Sitija	JUL	3	-1	0
7.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	JUN	0,08	-0,02	-0,03
8.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	JUL	51,0	50,0	50,6
9.	PMI indeks uslužnog sektora P	JUL	51,8	52,2	51,5
10.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	20. JUL	218.000	206.000	216.000
11.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	21. JUL	-	63,7	64,7
12.	Obim porudžbina trajnih dobara P	JUN	0,7%	2,0%	-2,3%

USD je drugu sedmicu zaredom nastavio aprecirati u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio smanjenje s nivoa od 1,1221 na nivo od 1,1128, što predstavlja pad od 0,83% na sedmičnom nivou. Jačanje USD bilo je podržano objavljivanjem boljih od očekivanih podataka o GDP-u u drugom kvartalu, te potvrdom predsjednika Trumpa da trenutno nema planove za slabljenje USD putem intervencija na deviznom tržištu.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice Boris Johnson je, kako se i očekivalo, izabran za novog premijera Velike Britanije. Njegova uvjerljiva pobjeda kapitulira Veliku Britaniju u odnosima s EU, a pojačava i ustavnu krizu u zemlji, s obzirom na to da su zakonodavci Velike Britanije obećali da će srušiti bilo koju vladu koja pokušava da napusti EU blok bez sporazuma. Nakon što je Johnson izabran na ovu poziciju, izjavio je da kreće u proces Brexita koji će biti okončan do 31. oktobra, te da će na tom putu iskoristiti sve mogućnosti koje donose uvjerenje da se to može provesti. Takođe, Johnson je odbacio mogućnost privremenih generalnih izbora. Iz Nacionalnog instituta za ekonomska i socijalna istraživanja (NIESR) navode da je ekonomski rast u Velikoj Britaniji stagnirao i da su šanse 1:3 da je Brexit kriza već potaknula recesiju. Isti izvor ističe da su rizici ekonomskog rasta pod značajnim uticajem vjerovatnoće da će Velika Britanija napustiti EU bez sporazuma, pri čemu ova vjerovatnoća sada iznosi oko 40%. NIESR navodi da bi Brexit bez sporazuma mogao imati negativan efekat po ekonomiju te bi mogao uticati na smanjenje GDP-a za 5%. Premijer Johnson je umanjio vjerovatnoću pregovora s EU ukoliko se Brisel ne složi s ukidanjem postojećeg prijedloga u vezi s granicom s Irskom. Časopis „The Sunday Times“ je objavio vijest da je Michael Gove, ministar koji je odgovoran za pripremu aktivnosti u slučaju Brexita bez sporazuma, izjavio da „radi na pretpostavci“ da Brisel neće postići novi sporazum.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	CBI poslovni optimizam	JUL	-20	-32	-13
2.	CBI porudžbine u prerađivačkom sektoru	JUL	-15	-34	-15
3.	Broj odobrenih kredita za kupovinu kuća	JUN	42.700	42.653	42.407

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,89744 na nivo od 0,89873, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,2502 na nivo od 1,2384.

JAPAN

Prošle sedmice je objavljen redovni mjesečni ekonomski izvještaj Vlade Japana, u kojem je navedeno da je ista zadržala stav da se japanska privreda oporavlja umjerenim tempom te da se slabosti i dalje prvenstveno usmjeravaju na izvoz. S druge strane, Vlada je prvi put u posljednjih više od godinu i po dana povećala procjene industrijske proizvodnje, a poboljšanje je uglavnom rezultat rasta proizvodnje automobila i građevinskih mašina. Premijer Japana Abe je izjavio da je ta zemlja spremna preduzeti sve potrebne korake fleksibilno i bez oklijevanja kada se pojave negativni rizici za privredu, budući da trgovinski rat između SAD i Kine utiče na izgleda za privredu koja zavisi od izvoza. Abe je, takođe, istakao da su usporavanje rasta kineske ekonomije, trgovinski rat sa SAD, izlazak Velike Britanije iz EU, kao i širenje protekcionizma doveli do sedmog uzastopnog mjesečnog pada izvoza i slabljenja fabričke proizvodnje, time prijeteći trećoj po veličini svjetskoj ekonomiji.

Zvaničnici BoJ su podijeljeni oko toga hoće li na sastanku naredne sedmice ublažiti monetarnu politiku, s obzirom na rizike nagle aprecijacije JPY i povećanja globalne neizvjesnosti. Uz snažnu domaću potražnju koja nadoknađuje slab izvoz, mnogi zvaničnici BoJ ne vide neizbježnu potrebu za trenutnim povećanjem monetarnih stimulansa.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

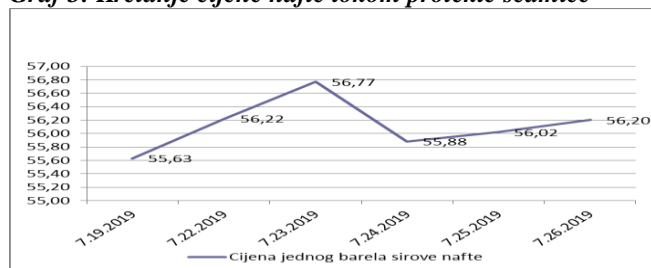
Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	JUL	-	49,6	49,3
2.	PMI indeks uslužnog sektora P	JUL	-	52,3	51,9
3.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) F	JUN	-	-37,9%	-27,3%
4.	Vodeći indeks F	MAJ	-	94,9	95,9
5.	Koincidirajući indeks F	MAJ	-	103,4	102,1

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 120,86 na nivo od 120,95. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 107,71 na nivo od 108,68.

NAFTA I ZLATO

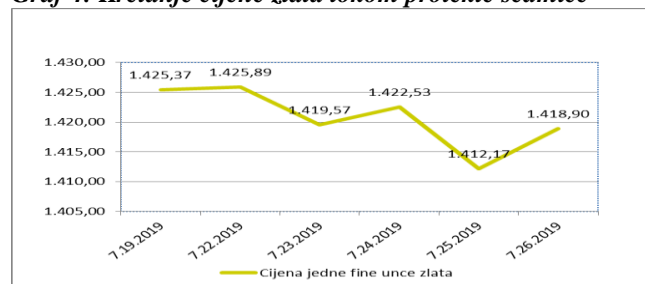
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 55,63 USD (49,58 EUR). Cijena nafte je početkom sedmice bilježila rast nakon što su izvještaji pokazali da je došlo do značajnog pada zaliha ovog energenta u SAD, iako su ponovni pregovori na relaciji Vašington-Peking dali tračak nade usmjeren ka rastu tražnje za naftom. Izvještaji su pokazali da je u prošloj sedmici u SAD došlo do smanjenja zaliha nafte za 10,96 miliona barela. Narednog dana došlo je do pada cijene nafte pod uticajem signala da privredni rast usporava u glavnim ekonomijama, što je imalo veći uticaj u odnosu na vijesti o smanjenju zaliha nafte u SAD. U četvrtak je došlo do blagog rasta cijene nafte pod uticajem objavljenih slabijih podataka u prerađivačkom sektoru u zemljama Zapadne Evrope, što je protumačeno kao indikacija usporenog ekonomskog rasta, koji bi mogao reducirati tražnju za ovim energentom. Ukoliko se posmatra cijena nafte tokom protekle sedmice, primjećuje se da je na zatvaranju tržišta cijena nafte zabilježila rast, nakon volatilnog trgovanja uslovljenog neizvjesnostima oko globalne tražnje i ponude, kao i neizvjesnostima oko ponude s Bliskog Istoka. Na kraju sedmice cijena nafte je zabilježila rast od 1,02% u odnosu na sedmicu ranije. Na rast cijene nafte uticaj je imalo i saopštenje Državne kompanije za proizvodnju nafte iz Meksika u kojem je navedeno da je obim proizvodnje nafte smanjen za oko 10% u drugom kvartalu tekuće godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila 56,20 USD (50,50 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.425,37 USD (1.270,27 EUR). Cijena zlata je početkom sedmice smanjena nakon vijesti da su se predsjednik SAD Trump i lideri Kongresa dogovorili o dvogodišnjem produženju limita duga i ograničenju javne potrošnje s ciljem da se spriječi neispunjavanje fiskalnih obaveza Vlade u ovoj godini. U četvrtak su objavljeni pozitivni ekonomski podaci za SAD, te je došlo do rasta prinosa na državne obveznice SAD i aprecijacije USD, a što je uticalo na pad cijene zlata. Krajem sedmice došlo je do rasta cijene ovog plemenitog metala pod uticajem zabrinutosti oko Brexita, ali i pojačanih geopolitičkih rizika koji su podstakli tražnju za zlatom. Iz ECB je saopšteno da ne vide potrebu formalnog potpisivanja IV sporazuma o zlatu među centralnim bankama (Central Bank Gold Agreement) s obzirom na to da se tržište zlata razvilo i da je sazrelo te je istaknuto da je u momentu kada je ovaj sporazum uveden dat dopinos balansiranju uslova na tržištu zlata kroz osiguranje transparentnosti vezano za namjere transakcija zlatom potpisnika ovog sporazuma. Trenutni sporazum ističe 26. septembra, a do sada je uključivao ECB, nacionalne centralne banke unutar eurozone, Narodnu banku Švedske i Narodnu banku Švajcarske. Takođe, istaknuto je da trenutno niko od potpisnika ne planira da prodaje značajne količine zlata. Na sedmičnom nivou cijena ovog plemenitog metala je smanjena za 0,45% u odnosu na sedmicu ranije te je na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata iznosila 1.418,90 USD (1.275,07 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.